

Pampiga bjässar – livsmiljö för sällsynta arter

Gamla, grova träd står ofta vakt i trakter med höga naturvärden. Stora och respektingivande draperar de sig med sällsynta lavar, mossor och svampar. Den mjuka veden tillåter hackspetten att hamra ut bohål och insekterna att gnaga gångar.

Gamla träd är mycket värdefulla, både som levande och efter sin död. Härryda kommun inventerade sin trädskatt 2008. Nära 1400 levande, grova lövträd mättes och registrerades, alla över två meter i omkrets. Den största andelen av dem växer i Rådasjöns naturreservat, Wendelsbergsparken, Storåns dalgång och mellan Huvdaby och Sanserhult. Många är friska och solida, men några hade en rejäl hållighet.

Höghus för många

Flerparten av de gamla träden i kommunen är ekar, askar, bokar och lönnar. Det finns även grova oxlar, sälgar, kastanjer, blodbokar, almar och lindar, men de är inte många.

Det grövsta trädet är en ask med ett midjemått på över sex meter. Denna ask kan besökas i Älmhult i nordöstra delen av kommunen.

Träden är inte bara en fröjd för ögat, de är också hemvist för många växter och djur. Vart fjärde av Härryda kommuns grova skyddsvärda träd är boplatser för en hotad eller känslig art. Ovanliga lavar, mossor och svampar växer på trädstammarna. Inuti stammarna bor fåglar, fladdermöss och sällsynta insekter.

Träd i rader eller med liten krona

En allé innebär att det finns minst fem vuxna träd i rad längs en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. De flesta alléerna växer i närheten av bebyggelse, den pampigaste vid Råda Säteri.

Majoriteten av kommunens alléer växer bara på ena sidan om vägen. Alla alléer är biotopskyddade.

Hamling var en viktig källa för vinterfoder till boskopen förr i tiden. Metoden innebär att man kapar skotten på olika lövträd. Nu hamlar man träd mest i kulturvårdssyfte och för den biologiska mångfalden. Det blir mycket ljusare på och omkring trädet eftersom det inte finns en stor krona som skuggar.

Hamlade träd kan bli mycket gamla. Rätt utförda beskärningar förlänger ofta livet på gamla träd. ■